

van deze sloep, Barend van den Berg, wordt conform het besluit van 29 maart 1765 uit Semarang te Batavia verwacht om gehoord en naar bevinding behandeld te worden.

TERNATE

Op 12 februari 1765 kon nog geen besluit genomen worden over het schreeuwend gebrek aan militairen te Ternate. Uiteindelijk op eind februari is er besloten van de gevraagde 200 à 300 militairen en 50 zeevarenden, 165 redelijk geoefende militairen en 30 zeevarenden te verzenden. Dit is een redelijk voldoende aantal. [fol. 2913] Op 8 januari was besloten de Enkhuizen naar Ternate te zenden. De versterkingen zijn daarmee verscheept, waarbij de 30 zeevarenden bovenop de gewone bemanning kwamen. De tijd was al te ver verstreken)

--- om dien kiel de ordinaire route te laten gebruiken, zo heeft men zulks naa een ontworpen zeilaasordre tusschen Borneo en Celebes door, langs de noordkant van 't laast-gemelde eyland, gevolg laten neemen in gezelschap van twee patjallangs de Reuk en den Snuffelaar. En zelfs ter deezer gelegentheyd een expeditie en passant beraamt, ten welken eynde ook overgegaan zijn den tot capitain geavanceerden capitain-lieutenant Gerrit van Laar, den tot lieutenant benoemden vaandrig Hermanus Monsier, nevens de vaandrigs Johan de Hoest en Klaas Ketsenis.

Fol. 2913r-v.

(De geheime instructie voor het gebruik van deze troepen is te vinden in het besluit van 28 februari 1765. Men hoopt dat de expeditie genoegdoening voor de schending van de eer en het ontzag van de Compagnie in de Molukken brengt en dat het aloude gezag daar in het vervolg gehandhaafd blijft. [fol. 2914] De Enkhuizen moet met het voorrradige goud zo spoedig mogelijk via Java's Oostkust terugkeren, of wel begin mei. Voor het overbrengen van de papieren in het najaar en het dan verworven goud moet een goed vaartuig gebruikt worden. Er is voor f 28.400,- aan contanten naar Ternate gezonden, en tevens 179 pakken diverse textiel en verscheidene benodigdheden voor het kantoor en de expeditie t.w.v. f 169.494, ofwel samen f 197894.

MAKASSAR

(Naar aanleiding van de bevelen van Heren XVII in de brief van 30 september 1760 en het besluit van de Hoge Regering van 14 auguatus 1764 stelde de beschrijver van Makassar, raad ordinaris Jan Schreuder, een rapport voor bezuinigingen op. Het nam enige tijd om het ter lezing te laten rondgaan. De gouverneur-generaal, de directeur-generaal en [fol. 2915] de raden ordinaris en extra-ordinaris Reynier de Klerk, Louis Taillefert en Michiel Romp stelden er schriftelijke adviezen over op. Op 15 april 1765 is erover vergaderd en het geheime besluit is in de marge van het rapport van Schreuder opgenomen. De Hoge Regering twijfelt niet dat de uitgaven zullen verminderen en de inkomsten zullen groeien door een betere afzet van textiel door een hoognodige prijsverlaging te Makassar, zowel als op Ambon, Banda en Ternate. Men hoopt dat Heren XVII de maatregelen tegen smokkel en rovers zullen goedkeuren en dat de gewenste resultaten beproefd kunnen worden.

BANDJARMASIN

Bij besluit van 26 maart 1765 moest de patrouillering van de rivier bij Bandjarmasin, waarvan het besluit van 7 augustus 1764 spreekt, weer uitgesteld worden [fol. 2916] wegens het ontbreken van een geschikt vaartuig. Door een vroeg opsteken van de westmoesson, die nu pas gaat kenteren, is er nog geen nadere tijding ontvangen.

TIMOR

Om dezelfde reden is er nog geen bericht uit Timor. Daar de Jonge Petrus Albertus laat van Sumatra's Westkust terugkeerde, is in plaats daarvan de bark Liefallige samen met de bark Leervis met een begeleidend briefje van 7 februari 1765 naar Timor vertrokken met de geheime en gewone brieven die op 31 december 1764 waren gesloten. De lading, inclusief